

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Organu Nadzoru GNSS za rok budżetowy 2010, wraz z odpowiedziami Agencji

(2011/C 366/20)

WPROWADZENIE

1. Agencja Europejskiego GNSS (Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej) (zwana dalej Agencją), z siedzibą w Brukseli, została ustanowiona na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1321/2004 z dnia 12 lipca 2004 r. ⁽¹⁾ Jej zadaniem miała być ochrona interesów publicznych związanych z europejskimi programami GNSS oraz działanie w charakterze agencji regulacyjnej dla programu w fazie rozmieszczania oraz fazy operacyjnej programu Galileo. W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 683/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ⁽²⁾ ograniczono odpowiedzialność Agencji do kontroli bezpieczeństwa systemów Galileo i do przygotowania do ich komercjalizacji. Poprzednia nazwa Agencji, do 2010 r., brzmiała Europejski Organ Nadzoru GNSS ⁽³⁾.

2. Budżet Agencji na 2010 r. wyniósł 15,9 mln euro w porównaniu z 44,4 mln euro w budżecie na rok poprzedni. Liczba zatrudnionych przez Agencję pracowników wyniosła na koniec roku 42 w porównaniu z 35 w roku poprzednim.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Na mocy postanowień artykułu 287 ust. 1 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽⁴⁾ Agencji, obejmujące „sprawozdanie finansowe” ⁽⁵⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu” ⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2010 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

4. Niniejsze poświadczenie jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁷⁾.

Zadania dyrektora

5. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem

finansowym Agencji, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków ⁽⁸⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie ⁽⁹⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej związanych ze sporządzaniem ostatecznego sprawozdania finansowego ⁽¹⁰⁾, które jest wolne od istotnych nieprawidłowości, wynikających z nadużyć lub błędów, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania Trybunału

6. Zadaniem Trybunału jest, na podstawie przeprowadzonej przez niego kontroli, przedstawienie poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw.

7. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej wydanymi przez IFAC i Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI) ⁽¹¹⁾ oraz opracowanymi przez te organizacje kodeksami etyki. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

8. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolerów Trybunału, podobnie jak ocena ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji, wynikających z nadużyć lub błędów. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę systemy kontroli wewnętrznej danej organizacji związane ze sporządzaniem i prezentacją jej sprawozdania finansowego. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad

⁽¹⁾ Dz.U. L 246 z 20.07.2004, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 196 z 24.7.2008, s. 1.

⁽³⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje i działania Agencji.

⁽⁴⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi wskaźnik wykorzystania środków oraz zestawienie informacji dotyczących przesunięć środków pomiędzy różnymi pozycjami budżetowymi.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku dochodów i wydatków, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale oraz załącznika zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁸⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽⁹⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹⁰⁾ Zasady dotyczące przedstawiania przez agencje sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziale 1 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002, ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23), i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Agencji.

⁽¹¹⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

9. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw.

Podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat wiarygodności rozliczeń

10. W 2010 r. Agencja zakupiła rzeczowe aktywa trwałe⁽¹²⁾ związane z programem Galileo⁽¹³⁾ o wartości 4,4 mln euro. Aktywa te mają zostać przekazane przez Agencję Komisji Europejskiej. Zostały one zarejestrowane jako wydatki na badania, chociaż powinny zostać zaklasyfikowane jako aktywa przeznaczone do przeniesienia. Skutkiem tej transakcji jest zniżenie wartości aktywów na kwotę 4,4 mln euro oraz zniżenie rachunku dochodów i wydatków na tę samą kwotę.

Opinia z zastrzeżeniem na temat wiarygodności rozliczeń

11. W opinii Trybunału, z wyjątkiem wpływu kwestii opisanej w pkt 10, roczne sprawozdanie finansowe Agencji⁽¹⁴⁾ rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

12. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zamknięty w dniu 31 grudnia 2010 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

13. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI

14. W odniesieniu do drugiego naboru projektów w zakresie 7. programu ramowego/Galileo, którego budżet wynosił 26 mln euro, w procesie oceny nie dokonano wyraźnego rozróżnienia pomiędzy kryteriami wyboru a kryteriami udzielania dotacji. Nie zdefiniowano kryteriów oceny możliwości finansowych wnioskodawców. Chociaż status wnioskodawcy określał maksymalną stopę zwrotu kosztów, Agencja nie dokonywała weryfikacji tego statusu.

15. W odniesieniu do trzeciego naboru projektów w zakresie 6. programu ramowego, w przypadku dwóch skontrolowanych umów o dotację zestawienia poniesionych przez beneficjentów wydatków opierały się na stawkach standardowych, a nie na rzeczywiście poniesionych wydatkach. Taka praktyka stoi w sprzeczności z zasadą braku zysku w odniesieniu do wkładów finansowych UE.

16. W pięciu skontrolowanych dotacjach, głównie odnoszących się do 6. programu ramowego, w wyniku kontroli wykazano, iż opóźnienia w realizacji umów o dotację wynosiły od roku do trzech lat. Odnotowano stopniowy wzrost wartości pierwotnej umów.

17. Po wejściu w życie rozporządzenia (WE) nr 683/2008 większość działań i aktywów związanych z programami EGNOS i Galileo przekazano Komisji, w grudniu 2009 r. Na dzień 31 grudnia 2010 r. status kwoty 2 mln euro, będącej do dyspozycji Agencji jako wsparcie techniczne z Europejskiej Agencji Kosmicznej, nie został określony.

INNE KWESTIE

18. W odniesieniu do skontrolowanych procedur naboru pracowników progi punktowe wymagane do zaproszenia kandydatów na testy pisemne, rozmowę kwalifikacyjną lub umieszczenie ich na listach odpowiednich kandydatów nie zostały określone. Praktyki te stanowią zagrożenie dla przejrzystości procedur naboru pracowników.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Iğors LUDBORŽS, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 25 października 2011 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽¹²⁾ Cewki sterujące satelity, silniki sterujące satelity, zbiorniki paliwowe (faza walidacji orbitalnej) oraz naziemne rubidowe zegary atomowe (pełna zdolność operacyjna).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 683/2008 w sprawie dalszej realizacji europejskich programów nawigacji satelitarnej (EGNOS i Galileo).

⁽¹⁴⁾ Ostateczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 16 września 2011 r. i wpłynęło do Trybunału w dniu 3 października 2011 r. Ostateczna wersja rocznego sprawozdania finansowego skonsolidowana znajduje się na następujących stronach internetowych: <http://eca.europa.eu> lub <http://www.gsa.europa.eu>.

ZAŁĄCZNIK

Europejski Organ Nadzoru GNSS (Bruksela)

Kompetencje i działania

Zakres kompetencji Unii według Traktatu	— Konkurencyjność dla wzrostu i zatrudnienia
Kompetencje Agencji <i>(rozporządzenie (UE) nr 912/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2010 r.)</i>	Cele — Ochrona interesów publicznych związanych z europejskimi programami GNSS, — działanie w charakterze agencji regulacyjnej dla europejskich programów GNSS. Zadania Agencja odpowiada za: a) zapewnianie akredytacji systemu w zakresie bezpieczeństwa oraz funkcjonowanie centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo; b) udział w przygotowaniach do komercjalizacji systemów, w tym w niezbędnej analizie rynku; c) wykonywanie innych zadań, które mogą zostać przydzielone jej przez Komisję.
Zarządzanie	1 – Rada Administracyjna <i>Skład</i> — Po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego, — jeden przedstawiciel Komisji. <i>Zadania</i> — Mianuje dyrektora wykonawczego, — przyjmuje roczny program prac, — przyjmuje budżet, — przyjmuje sprawozdanie roczne dotyczące działań i perspektyw Agencji. 2 – Dyrektor wykonawczy Mianowany przez Radę Administracyjną. 3 – Komitet ds. Zabezpieczenia i Bezpieczeństwa Systemu W jego skład wchodzi po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego i jeden przedstawiciel Komisji. 4 – Kontrola zewnętrzna Trybunał Obrachunkowy. 5 – Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu Parlament działający na zalecenie Rady.
Środki udostępnione Agencji w 2010 r. (2009)	Budżet ostateczny 15,9 mln euro (44,4 mln euro), na które składa się dotacja unijna w kwocie 8,7 mln euro (7,4 mln euro) pochodzących z dotacji operacyjnej Komisji oraz 7,2 mln euro (37,0 mln euro) środków operacyjnych pochodzących z Komisji.

	<p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2010 r. (2009)</p> <p>28 (23) stanowisk w planie zatrudnienia, w tym obsadzonych: 26 (23)</p> <p>plus 14 (12) innych pracowników (pracownicy kontraktowi, oddelegowani eksperci narodowi), w tym stanowisk obsadzonych: 14 (12)</p> <p>Przewidywana łączna liczba pracowników: 42 (35)</p> <p>Pracownicy ogółem na dzień 31 grudnia 2010 r.: 40 (35), z czego wykonujący zadania:</p> <p>operacyjne: 18 (14)</p> <p>administracyjne: 14 (12)</p> <p>mieszane: 8 (9)</p>
<p>Produkty i usługi w 2010 r.</p>	<p>Programy</p> <p>— Wsparcie Komisji Europejskiej przy realizacji programów EGNOS i Galileo.</p> <p>Bezpieczeństwo systemów</p> <p>— Bezpieczeństwo systemów Galileo i EGNOS,</p> <p>— usługa publiczna o regulowanym dostępie (przygotowanie segmentu dla użytkowników),</p> <p>— centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo,</p> <p>— reżim kontrolny technologii GNSS.</p> <p>Rozwój rynku</p> <p>— Wejście na rynek systemu EGNOS,</p> <p>— działalność międzynarodowa (Ameryka Łacińska, Izrael, Chiny, Afryka),</p> <p>— informowanie i kampanie informacyjne (portal informacyjny EGNOS, konferencja „Growing Galileo 2009”).</p> <p>Badania i rozwój</p> <p>— Zarządzanie projektami w 6. i 7. programie ramowym w zakresie badań naukowych (pierwszy i drugi nabór projektów),</p> <p>— przygotowanie/aktualizacja internetowego narzędzia służącego do zarządzania wiedzą i rozpowszechniania informacji.</p>

Źródło: Informacje przekazane przez Agencję.

ODPOWIEDZI AGENCJI

10. GSA nie ujęła tego sprzętu jako aktywów w swoim sprawozdaniu z następujących powodów: (i) celem etapu IOV/FOC jest ocena technicznej wykonalności systemu, który nie został zatwierdzony w 2010 r.; (ii) zgodnie z ustaleniami Matimop sprzęt nigdy nie miał być zakupiony przez GSA i nigdy nie będzie ani nigdy nie był pod kontrolą GSA; (iii) z rachunkowego punktu widzenia uznano, że nie jest rozsądne, aby wykazywać aktywa nieprzedstawiające sobą jakiegokolwiek korzyści/wartości ekonomicznej dla GSA; (iv) na podstawie powyższych punktów i zgodnie ze spójną praktyką rachunkową Komisji w takiej sytuacji, koszt sprzętu ujęto jako wydatki na badania w 2010 r.

14. GSA stosuje standardowe procesy oceny 7. programu ramowego, w których określono zestaw kryteriów kwalifikowalności i dodatkowy zestaw kryteriów oceny. Jednakże GSA obecnie sprawdza najnowsze wytyczne i zasady Komisji dotyczące 7. programu ramowego, aby zapewnić całkowitą zgodność przed podpisaniem trzeciego zaproszenia do składania wniosków dotyczących umów o dotację w zakresie 7. programu ramowego.

Pomimo że przeprowadzono standardowe kontrole zdolności finansowej, nie zostały one odpowiednio udokumentowane. GSA poprawia procedury wewnętrzne, aby zapewnić odpowiednie udokumentowanie każdej kontroli zdolności finansowej.

15. Umowy o dotację, którymi zarządza GSA w ramach 6. programu ramowego, zostały przejęte po poprzedniku GSA – Wspólnym Przedsiębiorstwie Galileo (GJU). GJU i Europejska Agencja Kosmiczna (ESA) ustanowiły zasady 6. programu ramowego, nieco różniące się od zasad Komisji Europejskiej. Pozostałe otwarte umowy o dotację dotyczące 6. programu ramowego powinny zostać zamknięte zgodnie z postanowieniami zawartymi w tych umowach, które były oparte na standardowych stawkach stosowanych i sprawdzonych *ex ante* przez ESA.

16. Zazwyczaj uzgadniano stopniowy wzrost wartości pierwotnej niektórych umów w zakresie 6. programu ramowego, aby uwzględnić dodatkowe zadania do wykonania przez beneficjenta.

Jeżeli nowe zadania uznawano za istotne na podstawie udokumentowanych pakietów roboczych, umowy o dotacje zmieniano, aby uwzględnić nowe zadania. Nie jest to rzadkie postępowanie w zarządzaniu dotacjami unijnymi.

Wiodące i nowatorskie pod względem technologicznym czynności, które ciągle ulegają zmianom, stanowił główną przyczynę podjęcia decyzji w zakresie tych zmian i rozszerzeń (niekoniecznie opóźnień).

17. GSA dopełniła wszystkich swoich zobowiązań umownych i prawnych w odniesieniu do „Oficjalnego wniosku technicznego ESA nr 7”. GSA musiała w końcu odrzucić opiewający na kwotę 2 mln euro wniosek o zapłatę ze strony Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), ponieważ ESA nie dostarczyła sprawozdań koniecznych do osiągnięcia etapów realizacji projektu wymaganych do zapłaty. Dlatego też niewykorzystane środki musiały zostać przekazane Komisji Europejskiej ze wskazaniem wykorzystania tych środków do wykonania porozumienia IOV między ESA i GSA. Środki mają zostać wysłane we wrześniu 2011 r.

18. GSA dokonała przeglądu procedury naboru. Od 2011 r. panel preselekcyjny określa z wyprzedzeniem progi wyników dla testów pisemnych i rozmów kwalifikacyjnych.
